

Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Örneği ¹

Öznur ARSLAN

Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi,
Cumhuriyet Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu
oznurkul@cumhuriyet.edu.tr

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0001-5973-9107>

Öz

Bu çalışma Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin tespitini ve finansal okuryazarlığın demografik özelliklerle ilişkisini ölçmeyi amaçlamıştır. Bu amaçları gerçekleştirmek için 2018-2019 Eğitim Yılı Bahar Döneminde 360 öğrenciye bir anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22 paket programı ile analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda öğrencilerin %56,7'sinin iyi düzeyde finansal okuryazar bilgisine sahip olduğu tespit edilmiştir. Bayan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyi erkek öğrencilere göre daha yüksek çıkmıştır. İkinci öğretimde okuyan öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin birinci öğretimde okuyan öğrencilerden daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ankete katılan bölümler arasında en başarılı bölüm Banka bölümü olurken en başarısız bölüm ise İşletme bölümü olmuştur. Öğrencilerin "Temel Ekonomi ve Finans" alanında daha az bilgiye sahip olduğu "Bankacılık ve Sigortacılık" alanında daha çok bilgi sahibi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin güncel finans bilgilerini takip ettikleri de gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Finansal Eğitim, Finansal Bilgi.

¹ Makale Geliş/Kabul Tarihi: 21.04.2019 / 23.04.2020

Künye Bilgisi: Arslan, Ö. (2020). Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (1), 227-257. DOI: 10.33437/ksusbd.556576

Determining the Financial Literacy Level of the University Students: the Case of the Faculty of Economics and Administrative Sciences of Sivas Cumhuriyet University

Abstract

The present study aims determining the financial literacy levels of the students studying at the Faculty of Economics and Administrative Sciences, Sivas Cumhuriyet University, and aiming the relationship of financial literacy with the demographic characteristics. In order to achieve this goal, a survey was conducted to 360 students in the spring semester of the educational year 2018-2019. The data obtained were analyzed by using SPSS 22 package software. At the end of the study, it was determined that 56.7% of the students had good level of financial literacy. The financial literacy level of the female students was found to be higher than that of male students. It was also determined that the financial literacy level of the evening education students was higher than that of the daytime education students. Among the departments involved in the survey, the most successful one was Department of Banking and the worst result was obtained in the Department of Business Administration. It was found that the students had the lowest level of knowledge in “Basics of Economy and Finance” field, whereas they had higher level of knowledge on the “Banking and Insurance”. Moreover, it was also observed that the students were following the current financial information.

Keywords: Financial Literacy, Financial Education, Financial Knowledge.

GİRİŞ

2008 küresel krizi sonrasında uluslararası literatürde yer bulmaya başlayan finansal okuryazarlık, bireylerin finansal konularda etkin karar alma yeterlilik düzeyidir. Sermaye akımlarının ülkeler üzerinde etkisinin giderek arttığı günümüzde, gelişen finansal piyasalar ve artan finansal ürünler yelpazesi ile finansal okuryazarlığın önemi de artmaktadır. Finansal okuryazarlık bireylerin günlük hayatlarında karşılaştıkları finansal sorunlara çözümler getirirken aynı zamanda finansal piyasaların ve finansal sisteminin daha etkin çalışmasına katkı sağlamaktadır.

Ülkelerin vizyonu ve sağlıklı bir ekonomik yapıya kavuşmaları açısından da finansal okuryazarlık büyük önem arz etmektedir. Ekonomik olarak güçlenmenin, gelişmenin tabanında bilgi yatmaktadır. Bilgi, aynı zamanda güç

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

ve özgüveni de beraberinde getiren bir kavramdır. Bunun için finansal okuryazarlık, yani bilgi temelli kararlar verebilme, yeterlilik düzeyinin yükseltilmesini beraberinde getirmektedir. Finansal okuryazarlığın yükseltilmesi, ekonomik sistem hakkında daha fazla bilgi sahibi olmayı sağlamaktadır. Bu durum uzun vadeli birikim ve yatırıma dönük kararlarda önem arz etmektedir. Bu nedenle, finansal okuryazarlık düzeyinin yükseltilmesini sağlayacak eğitim faaliyetleri gün geçtikçe önemli hale gelmektedir. İnsanları eğiterek paralarını nasıl yönetmeleri gerektiğini bilmelerini, piyasada sunulan geniş finansal ürün ve hizmetler arasında doğru seçim yapabilmelerini ve gelecekleri için birikim yapabilmelerini sağlamak oldukça önemlidir. Bu sebeple finansal okuryazarlık, gerek toplumu gerekse toplumu oluşturan bireyleri tek tek yakından ilgilendiren, uzun dönemli etkileri olan ve önemi giderek artan bir alan olarak görülmektedir.

Genç nüfusun daha yoğun olduğu ülkemizde gelir ve istihdam rakamlarına bakıldığında, finansal bilgi düzeyleri yetersiz olan genç neslin finansal okuryazarlık durumu eğitimciler, bankalar ve ekonomistler gibi birçok farklı grup tarafından sıkça gündeme getirilmekte ve konu ile ilgili endişeleri arttırmaktadır. Ebeveynleriyle birlikte yaşayan genç bireyler için finansal karar alma yükümlülüğü hayatlarının belirli aşamalarına kadar karşılıklarına çıkmadığı için, üniversite hayatlarına başladıklarında bir bakıma finansal kararlarını da kendi başlarına almak zorunda kalmaktadırlar. Bu nedenle yeterli düzeyde finansal okuryazarlık bilgisine sahip olmaları bu noktada önem arz etmektedir. Gençlerin kendi bütçelerini yönetmeyi öğrenmesiyle birlikte sağlıklı bir finansal gelecek oluşturmaları sağlanarak ve uzun vadede finansal okuryazarlık düzeyi yüksek nesiller oluşturularak sürdürülebilir kalkınma sürecine katkıda bulunulabilir (Contuk, 2018:116).

Bu çalışmayla, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık konusundaki bilgi düzeylerinin ölçülmesi ve finansal farkındalıklarına ve bilgi birikimlerine katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Çalışmada finansal okuryazarlık kavramı ve önemi ele alınarak bu konuda yapılan araştırmalara ve gelişmelere yer verilmiştir.

FINANSAL OKURYAZARLIK KAVRAMI

Günümüzde yaşanan son finansal kriz, finansal araç çeşitliliğindeki artışlar ve bu araçların içeriğinin anlaşılmasının zorlaşması, toplumun demografik yapısındaki değişimler, yaşam standartlarının ve kalitesinin yükselmesi gibi sebepler ülkemizde ve dünyanın pek çok ülkesinde finansal okuryazarlık kavramının ön plana çıkmasına yol açmaktadır. Toplumun geniş kitlelerine etki edecek sonuçları olan bu gelişmelere ayak uydurulmazsa geri dönülmez finansal hatalarla karşı karşıya kalmak kaçınılmazdır. Bireysel ve toplumsal refah seviyesini, finansal güvenliği önemli ölçüde etkileyen bu ekonomik değişiklikler

doğru finansal kararlar alabilecek düzeyde finansal bilgi sahibi olmayı, mevcut finansal bilgi düzeyini bireysel ve toplumsal olarak arttırmayı gerektirmektedir. Finansal okuryazarlık toplumdaki her birey için son derece önemlidir çünkü bireyler ellerindeki sınırlı finansal kaynaklar ile maksimum fayda elde etmeyi amaçlar ve bu amaca ulaşabilmek için de belirli düzeyde finansal bilgiye dolayısı ile finansal okuryazar olmaya ihtiyaç duyarlar (Bayazıt Hayta, 2011: 247; Gökmen, 2012: 14).

Finansal Okuryazarlığın Tanımı

Finans literatüründe yeni ve gelişme aşamasında bir kavram olan finansal okuryazarlık kavramı henüz bilimsel çevrelerin fikir birliğine vardığı bir tanıma sahip değildir. Hatta terim olarak kullanımı dahi ülkeden ülkeye, araştırmacıdan araştırmacıya değişiklik gösterebilmektedir. İngiltere ve Kanada’da “finansal yeterlilik” (financial capability) terimi kullanılırken, ABD, Avustralya ve diğer bazı ülkelerde “finansal okuryazarlık” (financial literacy) kavramı kullanılmaktadır. Bazı yazar ve kurumlar “finansal farkındalık” (financial awareness) kavramını kullanmayı tercih ederken, “ekonomi okuryazarlığı”(Economic literacy) kavramında finansal okuryazarlık kavramı yerine kullanılabilir (Kaderli vd, 2016: 92).

Finansal okuryazarlık “bütçeleme, tasarruf, yatırım, borç alma, borç verme, sigortalama, çeşitlendirme ve gelir gider eşleştirmesi ile ilgili uygulamalar hakkında bilgi sahibi olarak davranış geliştirme becerisi” olarak tanımlanabilir (Bodie, 2006:1). Amerika’da finansal okuryazarlık programı olan Jump Start ise finansal okuryazarlığı “Bireyin yaşamı boyunca finansal güvenliği için, finansal kaynaklarını etkin bir biçimde kullanabilmesi ve bunu sağlayabilecek bilgiyi kullanabilme yeteneği” olarak tanımlamaktadır (PACFL, 2008: 35). Amerika eski merkez bankası kurulu başkanı olan Alan Greenpan ise, finansal okuryazarlığı ekonomik sürecin ilerlemesi için bir araç, nüfusun savunmasız kesimlerini kötü niyetli uygulamalardan, (baş edilemeyecek ödemeler, ipotek ve hisse senedi soygunu gibi) koruma olarak görmektedir (J. Beal ve B. Delpachitra, 2003: 25).

Finansal okuryazarlık konusunda önemli araştırma ve faaliyetleri bulunan, akademik çalışmalarda en çok kabul edilen tanımları yapan Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) finansal okuryazarlığı, bireylerin iktisadi hayata katılımını sağlamak, birey ve toplumun finansal refahını iyileştirmek ve bireylerin çeşitli finansal durumlarda etkili kararlar verebilmelerini sağlamak amacıyla finansal kavramlar ve riskler hakkında bilgi sahibi olmaları ve bu bilgiyi uygulama beceresi, motivasyonu ve güveni olarak ifade etmektedir (OECD, 2011: 144).

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

Türkiye Ekonomi Bankası (TEB) ve Boğaziçi Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen Finansal Erişim ve Okuryazarlık Endeksinde (2014) finansal okuryazarlık “*bir tüketicinin paranın kullanımında ve yönetiminde bilgiyle değerlendirme yapmasını ve yatırımlara yön verecek finansal araçların seçiminde etkili ve rasyonel kararlar verebilmesini sağlayan yeterlilik düzeyi olarak*” tanımlanmıştır (TEB-Boğaziçi Üniversitesi, 2014: 3).

Genel tanımlamalardan anlaşılacağı üzere finansal okuryazarlık; yalnızca bilgiyi değil, aynı zamanda bilgiyi kullanma becerisi, tutum ve davranışlarını da içermektedir. Bireylerin doğru karar vermesi ve verimli olması için gereken finansal bilgi, tutum, beceri ve davranışların tümüdür. Bireylerin yatırımlarını en doğru şekilde değerlendirip yönetebilme becerisine sahip olmasıdır.

Finansal Okuryazarlığın Önemi ve Gerekliliği

Finansal okuryazarlık, finansal sistemde farklı amaçlarla bulunan her birey için hayati derecede önem taşır. Her bireyin finansal güvenliği ve refahı için temel düzeyde finansal okuryazar olması gereklidir. Son yıllarda yaşanan birtakım değişikliklerle birlikte finansal okuryazarlığın önemi artmaktadır. Bu değişiklikler şöyle sıralanabilir (Eker, 2017: 17).

- *Finansal ürünlerin karmaşıklığı:* Tahvil, bono gibi finansal kıymetler ile faiz oranlarının finansal piyasada yer alması, tüketicilerin karar mekanizmalarını etkilemektedir.
- *Finansal ürünlerin giderek artan sayısı:* Teknolojik gelişim ve bilgi üretiminin yaygınlaşmasıyla beraber finansal ürünlere ulaşmak kolay bir hal almış bu durum ise yatırım tercihlerini zorlaştırmıştır.
- *Yaşam sürelerinin uzunluğu:* Kimya sektörünün gelişmesi ve sağlık sektörünün iyileşmesi ortalama insan ömrünün uzamasına sebep olmuştur.
- *Emeklilik düzenlemelerinde değişiklikler:* Devletin imkân tanıdığı emeklilik haricinde bireysel emeklilik primleri ödenilerek veya bu primlerden farklı finansal enstrümanlardan yararlanılarak daha refah bir emeklilik yaşama duygusu gelişmiştir.
- *Düşük finansal okuryazarlık düzeyi:* Gelirin dar ve okuma yazma oranının düşük olduğu kesim finansal piyasalar için sorun teşkil etmektedir.

Günümüzde bireylerin alacakları finansal kararlarda sorumlulukları giderek artmaktadır. Kredi kartı seçeneklerini karşılaştırmaktan ödeme yöntemlerinin seçimine, tasarrufun ne miktarda nereye yapılacağından en iyi şartlardaki

kredinin nasıl alınabileceğine dair kararların birçoğunu birey kendisi vermekte ve bu durum bireyin sorumluluğunu arttırmaktadır. Sorumluluğu artan bireyin doğru kararlar alabilmesi için finansal okuryazarlık düzeyinin ileri seviyede olması gerekmektedir (Mercan vd., 2012:11).

Finansal okuryazarlığın önemine bireysel açıdan bakıldığında mikro anlamda finansal okuryazar bireyler daha az harcayarak daha fazla tasarruf edecek bu sayede risk yönetimini en iyi şekilde yapacaklardır. Makro anlamda ise finansal hizmet ve ürünlere talep artacak, iktisadi dalgalanmalar normal seviyeler çekilecek dolayısıyla ekonomik kalkınma ivme kazanacaktır. Bu durum rekabetin artmasına ve sermaye dağılımının etkin hale gelmesine sebep olacaktır (Jariwala ve Sharma, 201:78).

Finansal okuryazarlık bireylerle birlikte finansal kurumlar ve ülke ekonomisi açısından da önemlidir. Finansal okuryazarlık bireylerin finansal kararlar vermesinde (tasarruf, borçlanma, yatırım, tüketim vb.) belirleyici bir etkidir. Bireylerin finansal okuryazarlık düzeylerine bağlı olarak verecekleri yatırım kararları ekonomide kaynakların kullanımını etkiler. Sonuçta reel ekonomiye aktarılacak kaynaklar da ülkenin uzun dönem büyüme potansiyelini belirler (Widdowson ve Hailwood, 2007: 40).

LİTERATÜR İNCELEMESİ

Konu ile ilgili olarak daha önce yapılmış teorik ve ampirik çalışmalara ait özet bilgiler şöyledir.

Chen ve Volpe (1998) meslek yüksekokulu öğrencileri arasında kişisel finansal okuryazarlık düzeyini belirlemeye yönelik bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmada kişisel finansal okuryazarlık ile öğrencilerin özellikleri arasındaki ilişki ve finansal okuryazarlık seviyesinin fikir ve kararlar üzerindeki etkisini incelenmiştir. Araştırmada, düşük finansal bilgi düzeyine sahip bireylerin yanlış düşüncelere ve yanlış finansal kararlar vermeye daha fazla eğilimli oldukları bulunmuştur. Araştırmanın bir diğer sonucu ise meslek yüksekokulu öğrencilerinin kişisel finansal konular ile ilgili bilgi düzeylerinin düşük olduğudur.

Chen ve Volpe (2002) üniversite öğrencileri arasında finansal okuryazarlık düzeyini cinsiyet farklılıklarına dayalı bir şekilde incelemişlerdir. Araştırmalarında katılımcıdan elde edilen veriler kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda kadınların daha az finansal bilgiye sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Beal ve Delpachitra (2003), araştırmalarında üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyini incelemişlerdir. Araştırmada öğrencilerin finansal

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

okuryazarlık düzeylerinin yüksek olmadığı, temel finansal kavramlara ilişkin basit sorulardan aldıkları puanların yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Temizel ve Bayram (2011), Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde 433 öğrenciye temel düzeyde finansal okuryazarlık düzeyini belirlemeye yönelik anket uygulamışlardır. Çalışmada, öğrencilerin finansal bilgilerini ailelerinden aldığı, finansal durumlarını yönetmede kendilerini olduğundan daha başarılı olarak algıladıkları görülmüş, ekonomik ve finansal gelişmeleri takip ettikleri kaynakların başında televizyon ve internetin geldiği tespit edilmiştir.

Ansong ve Gyensare (2012) çalışmalarında, Gana'da eğitim gören 250 öğrenciye anket uygulamışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesi ile iş deneyimi ve anne eğitim düzeyi arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Aytekin ve Sakarya (2015), İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri ve para yönetimi davranışlarını incelenmiş işletme ve iktisat bölümü üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine demografik özellikler dışında otuz adet sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Sonuç olarak finansal okuryazarlık seviyesinin yükseltilmesine ihtiyaç olduğu ve eğitim sürecinin buna olanak verecek becerileri kazandırılması gerektiği tespit edilmiştir.

Kılıç vd. (2015) çalışmalarında, Gaziantep Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin finansal okuryazarlık genel başarı düzeyini %48 olarak tespit etmişlerdir. Öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyinin en yüksek olduğu alanın bireysel bankacılık, en az bilgiye sahip oldukları alanın ise yatırım konusu olduğu saptanmıştır.

Tuna ve Ulu (2016), Sakarya üniversitesinde işletme bölümünde 326 öğrenciye uygulanan anket çalışması ile katılımcıların demografik özelliklerine göre finansal bilgi düzeylerinin farklı olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda yaş, cinsiyet ve sınıf değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Şamiloğlu ve diğerleri (2016), Erciyes üniversitesi öğrencilerine uygulanan anket çalışması ile öğrencilerin finansal okuryazarlık davranışlarının analizi yapılmaya çalışılmıştır. 100 işletme bölümü öğrencisi ile 100 diğer bölüm öğrencisi üzerinde araştırma yapılmıştır. Çalışmada işletme öğrencilerinin diğer bölüm öğrencilerinden, erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden daha iyi finansal okuryazarlığa sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

Barmaki ve Şener (2017), Hacettepe üniversitesi öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada katılımcıların finansal okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin finansal okuryazarlıklarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Finansal okuryazarlıkla ilgili katılımcıların en az bilgili oldukları konu yatırım ve tasarruf iken, en çok bilgili oldukları konunun ise temel para bilgisi olduğu tespit edilmiştir.

Tetik (2019), İnönü Üniversitesi öğrencilerine bir anket uygulaması yapmış ve öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyleri farklı demografik özellikleri ile karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Ankette üniversitede okuyan 502 öğrenciden oluşan bir örneklem kullanılmış; farklı fakültelerde okuyan öğrenciler ile erkek-bayan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyi karşılaştırmaları yapılmış ve öğrenci ailelerinin eğitim durumlarının öğrencilerin finansal okuryazarlıklarına etkisi araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; erkek öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyinin bayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu, öğrencilerin finansal okuryazarlıkla ilgili temel ekonomi ve finans bilgisine sahibi oldukları, en az bilgiye sahip oldukları alanın ise yatırım konusu olduğu tespit edilmiştir.

ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

Araştırmanın metodolojisine yönelik açıklamalar özet halinde aşağıda yer almaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Hipotezleri

Bu araştırma, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerini ölçmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma da oluşturulan hipotezler aşağıdaki gibi oluşturulmuştur.

H1: Öğrencilerin cinsiyetlerine göre anlamlı fark vardır.

H2: Öğrencilerin öğrenim türüne göre anlamlı fark vardır.

H3: Öğrencilerin bölümlerine göre anlamlı fark vardır.

Araştırmanın Modeli, Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın amaçlarına ulaşabilmek için veri toplama aracı olarak anket yöntemi uygulanmıştır. Anket formu oluşturulurken konuyla ilgili literatür taraması yapılarak daha önceden yapılmış çalışmalardan (Kılıç vd.,2015:147-150) yararlanılmış; ayrıca ön araştırma amacıyla finans ve muhasebe dersini yürüten öğretim üyeleri ile görüşülmüş ve anket formundaki ifadelerin araştırma amacıyla uyumu hakkındaki görüşleri alınmıştır. Bu aşamalar sonucunda anket formu düzenlenmiştir.

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

Anket formu 2 bölümden ve toplam 34 sorudan oluşmaktadır. İlk bölüm, öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 5 sorudan; ikinci bölüm ise öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesine ilişkin; temel ekonomi ve finans bilgisi içeren 10; bankacılık ve sigortacılık bilgisi içeren 7; muhasebe ve vergi mevzuatı bilgisi içeren 8 ve matematik ve faiz hesapları bilgisini içeren 4 sorudan meydana gelmektedir.

Araştırmanın evrenini, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Fakülte dekanlığından alınan bilgilere göre 5159 öğrenci aktif olarak eğitime devam etmektedir. Anket formu, 2018-2019 Eğitim ve Öğretim Yılı Bahar Döneminde 360 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmanın ana kütledeki birim sayısı (N) biliniyor olduğu için hesaplama aşağıdaki formül yardımıyla yapılmıştır (Karagöz 2014: 151).

Ana kütledeki birim (N) bilinmiyor ise;

$$n = \frac{N \cdot p' \cdot q' \cdot t_{\alpha/2}^2}{d^2 \cdot (N - 1) + p' \cdot q'}$$

N = Ana kütle Büyüklüğü

n = Örneklem Büyüklüğü

p = Ana kütledeki incelenen olayın gözlenme oranı (gerçekleşme olasılığı), incelenen olayın örneklemde gözlenme oranı ise p' biçiminde gösterilir. Bu oran bilinmediği durumda 0,50 olarak kabul edilir.

$q = 1 - p$: Ana kütledeki incelenen olayın gözlenmeme oranı (gerçekleşmeme olasılığı), incelenen olayın örneklemde gözlenmeme oranı ise $q' = 1 - p'$ biçiminde gösterilir.

$t_{\sigma/2}^2$ = Belirli bir anlamlılık düzeyinde, T tablosuna göre bulunan teorik değer. Diğer bir ifadeyle, istenilen olasılık düzeyi için T değeridir ($\alpha = 0,05$ için 1,96

d: Tahmin edilecek olan ana kütle oranı ile aynı ana kütlede alınan örneklem oranı arasındaki sapma miktarı ($p' - p$),

Bu durumda örneklem sayısı,

$$n = \frac{5159 \cdot 0,50 \cdot 0,50 \cdot (1,96)^2}{0,05^2 \cdot (5159 - 1) + (1,96)^2 \cdot 0,50 \cdot 0,50} = 357,60 \text{ olarak hesaplanmıştır.}$$

Yapılan çalışmada ulaşılan sayı 360 olmuştur. Örneklem büyüklüğü araştırma evreni için yeterli olmaktadır.

Araştırmada Kullanılan İstatistiksel Teknikler

Anket verilerinin analizinde, SPSS 22 for Windows (Social Package Statistical Science) istatistiksel paket programından yararlanılmıştır.

Örnekleme ait ham verilerin çözümlenmesi betimsel istatistik yöntem ve teknikleri kullanılarak yapılmıştır. Çözümlenen verilerin tablolar halinde ifade edilmesinde demografik yapı ve araştırma amacına yönelik hazırlanmış ifadelere ait cevapların frekans (f) ve yüzde (%) değerleri dikkate alınmıştır. Oluşturulan hipotezleri test etmek için önce verilerin normal dağılım gösterip göstermediği test edilmiştir. Yapılan test sonucunda verilerin normal dağılımı görülmemiştir. Veriler normal dağılım göstermediğinden hipotezleri test etmek için nonparametrik testlerden ikili gruplar için Mann Whitney U testi üç ve daha fazla olan gruplar için ise Kruskal-Wallis testi yapılmıştır.

Mann-Whitney U testi bağımsız örnekler için uygulanan t-testinin parametrik olmayan alternatifidir. t testinde olduğu gibi iki grup ortalamalarının karşılaştırılması yerine, Mann-Whitney U testi, grupların medyanlarını karşılaştırır. Sürekli değişkenlerin, iki grup içerisinde değerlerini sıralı hale dönüştürür. Değerler sıralı hale dönüştürüldüğü için değerlerin asıl dağılımları önemli değildir (Karagöz, 2016; 557).

Kruskal-Wallis testi normal dağılım göstermeyen gruplarda ikiden fazla sayıda grubun ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlılığını test amacıyla kullanılan One-WayANOVA'nın non-parametrik karşılığıdır.

Araştırmanın Güvenilirlik Analizi

Güvenirlilik analizi, ölçmeye çalışılan araçların, güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir yöntemdir. Cronbach Alpha katsayısı da güvenirliliği ölçmede kullanılan yöntemlerden biridir. Bu yöntem, ölçekte yer alan sorunun homojen bir yapıyı açıklamak üzere bir bütün oluşturup oluşturmadıklarını araştırır. Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısının aralıkları ve bu aralığa göre ölçeğin güvenirlilik durumu şu şekildedir (<https://kemaldoyumus.files.wordpress.com>, 2019):

$0,00 \leq \alpha < 0,40$ ise ölçek güvenilir değildir,

$0,40 \leq \alpha < 0,60$ ise ölçek düşük güvenirliliktedir,

$0,60 \leq \alpha < 0,80$ ise ölçek oldukça güvenilirdir,

$0,80 \leq \alpha$

$< 1,00$ ise ölçek yüksek derecede güvenirlir bir ölçektir.

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

Öğrencilere uygulanan anket formunun geçerlilik ve güvenilirliğinin istenen değerlerde olup olmadığını Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayısı ile tespit edilmeye çalışılmış ve analiz sonucu Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Cronbach's Alpha İç Tutarlılık Katsayısı

	Madde Sayısı	İç Tutarlılık Katsayısı	Güvenirlilik Durumu
Anket Formu	26	0,774	Oldukça Güvenilir.

Tablo 1'de görüldüğü gibi Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,774 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuca göre söz konusu 26 ifadenin bir bütün olarak, ölçmek istenen olguyu ölçmede “oldukça güvenilir” olduğu söylenebilir.

BULGULAR

Araştırmanın bu aşamasında, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerine anket formunun uygulanmasıyla elde edilen veriler, belirtilen istatistiksel tekniklerle analiz edilmiş ve analiz sonuçları tablolar halinde sunulurken yorumlanmaya çalışılmıştır.

Deneklerin Demografik Özellikleri

Deneklerin demografik sorulara ait cevaplarının istatistik sonuçları Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Deneklerin Demografik Özellikleri

CİNSİYET DAĞILIMI			ÖĞRENİM TÜRÜ		
Cinsiyet	Frekans(f)	Yüzde (%)	Öğrenim Türü	Frekans(f)	Yüzde(%)
Kadın	219	60,9	Birinci Öğrenim	267	74,1
Erkek	141	39,1	İkinci Öğrenim	93	25,9
TOPLAM	360	100	TOPLAM	360	100
YAŞ DAĞILIMI			BÖLÜM DAĞILIMI		
Yaş	Frekans(f)	Yüzde(%)	Kurum Türü	Frekans (f)	Yüzde(%)
17-18 arası yaş	6	1,5	BANKA	164	45,4
19-20 arası yaş	100	28,0	YBS	67	18,6

21-22 arası yaş	184	51,0	İKTİSAT	66	18,3
23-24 arası yaş	60	16,6	MALİYE	32	9,0
25-26 arası yaş	10	2,9	İŞLETME	31	8,7
TOPLAM	360	100	TOPLAM	360	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi ankete katılan katılımcıların öne çıkan demografik özellikleri aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- ✓ Katılımcıların yaklaşık % 75’i birinci öğretimde eğitim görmektedirler.
- ✓ Katılımcıların yarıdan fazlası kadındır.
- ✓ Ankete cevap veren öğrencilerin yaklaşık %46’sı Bankacılık ve Finans bölümü öğrencisidir.
- ✓ Katılımcıların %50’den daha fazlası 21 ile 22 yaş aralığındadır.

Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesine İlişkin Bulgular

Araştırmada Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesine İlişkin Sorular “Temel Ekonomi ve Finans”, “Bankacılık ve Sigortacılık”, “Muhasebe ve Vergi Mevzuatı”, “Matematik ve Faiz Hesaplamaları” olmak üzere dört kategoride ele alınmıştır. Açıklamalar bu başlıklar halinde yapılacaktır.

Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesinde Temel Ekonomi ve Finans Sorularına Ait Bulgular

Ankete katılan öğrencilerin *Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesinde Temel Ekonomi ve Finans Sorularına* ilişkin ifadelerle katılım düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Katılımcıların bu ifadelerle verdikleri cevaplara ilişkin, frekans (f) ve yüzde (%) değerleri Tablo3’te verilmiştir.

Tablo 3. Temel Ekonomi ve Finans Sorularına Verilen Cevaplara Ait Frekans ve Yüzde Dağılımı

Temel Ekonomi ve Finans				
	Sorular	Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
1	Tahvilin getirisi kâr payıdır.	Doğru	208	57,7
		Yanlış	43	12

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

		Fikrim Yok	109	30,3
		Toplam	360	100
2	2018 yılsonu açıklan enflasyon oranı %15'in altındadır.	Doğru	83	23
		Yanlış	198	55,1
		Fikrim Yok	79	21,9
		Toplam	360	100
3	Ons altın gibi kıymetli madenlerin ölçü birimidir.	Doğru	198	55,1
		Yanlış	42	11,7
		Fikrim Yok	120	33,2
		Toplam	360	100
4	Borsa İstanbul Türkiye'deki menkul kıymetler borsasının adıdır.	Doğru	271	75,2
		Yanlış	40	11,1
		Fikrim Yok	49	13,7
		Toplam	360	100
5	Hisse senedini getirisi faizdir.	Doğru	158	44,0
		Yanlış	132	36,7
		Fikrim Yok	70	19,2
		Toplam	360	100
6	Fiyatlar genel seviyesindeki yükselişe enflasyon denir.	Doğru	307	85,4
		Yanlış	32	8,7
		Fikrim Yok	21	5,8
		Toplam	360	100
7	Bir malın fiyatı arttığında talep edilen miktar azalır.	Doğru	327	91,0
		Yanlış	19	5,2
		Fikrim Yok	14	3,8
		Toplam	360	100
8	Bir bireyin elde ettiği gelirinin bir kısmını harcamaktan vazgeçmesine tasarruf denir.	Doğru	316	87,8
		Yanlış	30	8,2
		Fikrim Yok	14	4,1
		Toplam	360	100
9	Döviz, bir tasarruf aracıdır.	Doğru	149	41,4
		Yanlış	165	45,8
		Fikrim Yok	46	12,8
		Toplam	360	100
10	Bir şirketin tahvilini alırsanız o şirkete ortak olursunuz.	Doğru	119	32,9
		Yanlış	146	40,5
		Fikrim Yok	95	26,5
		Toplam	360	100

Tablo 3 incelendiğinde;

✓ Tahvil: Devletin ya işletmelerin ödünç para sağlamak amacıyla çıkardıkları ve belirli sürelerde veya vade sonunda yatırımcısına faiz geliri sağlayan kıymetli evraklardır. “Tahvilin getirisi kâr payıdır” sorusuna araştırmaya katılan öğrencilerin %12’si doğru cevap verirken %57,7 yanlış cevap vermiştir. Geriye kalan %30,3’ü ise fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ 2018 yılsonu enflasyon oranı %20,30 olarak açıklanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilere yönetilen “2018 yılsonu açıklan enflasyon oranı %15’in altındadır” sorusuna öğrencilerin %55,1’i yanlış olduğunu belirterek doğru cevap verirken %23’ü ise doğru olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %21,9’u fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ Ons: Genellikle gümüş, altın, platin gibi metallerin ve değerli maden taşlarının ölçülmesi için kullanılan ve uluslararası piyasada 31.10 gram olarak kabul edilen ölçü birimidir. Araştırmaya katılan öğrencilere yöneltilen “Ons altın gibi kıymetli madenlerin ölçü birimidir” sorusuna öğrencilerin %55,1’i doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %11,7’si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %33,2’si fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ Türkiye’de sermaye piyasası işlemlerinin ve menkul kıymetlerin alınıp satıldığı borsa BIST (Borsa İstanbul) olarak isimlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilere yönetilen “Borsa İstanbul Türkiye’deki menkul kıymetler borsasının adıdır” sorusuna öğrencilerin %75,2’si doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %11,1’si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %13,7’si fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ Hisse Senedi, sermaye şirketlerinin ortaklarına sermaye paylarını belgelendirmek amacı ile verdikleri kıymetli evraklara denir. Hisse senedinin getirisi kâr payıdır. Araştırmaya katılan öğrencilere yönetilen “Hisse senedini getirisi faizdir” sorusuna öğrencilerin %36,7’si yanlış olduğunu belirterek doğru cevap verirken %44’ü ise doğru olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %19,2’si fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ Enflasyon, fiyatlar genel düzeyinin sürekli ve hissedilir artışını ifade eden bir durumdur. Araştırmaya katılan öğrencilere yönetilen “Fiyatlar genel seviyesindeki yükselişe enflasyon denir” sorusuna öğrencilerin %85,4’ü doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %8,7’si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %5,8’i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

✓ Talep Kanunu: Bir malın satın alınmak istenen miktarı ile fiyatı arasındaki ters yönlü ilişkidir. Bir malın fiyatı arttığında alınmak istenen miktar doğal olarak azalacaktır. Tam terside söz konusudur. Fiyat azaldığında alınmak istenen miktar artacaktır. Araştırmaya katılan öğrencilere “Bir malın fiyatı arttığında talep edilen miktar azalır” sorusuna öğrencilerin %91’i doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %5,2’si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %3,8’si fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ Araştırmaya katılan öğrencilere yönetilen “Bir bireyin elde ettiği gelirin bir kısmını harcamaktan vazgeçmesine tasarruf denir” sorusuna öğrencilerin %87,8’i doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %8,2’si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %4,1’i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ Araştırmaya katılan öğrencilere yönetilen “Döviz, bir tasarruf aracıdır” sorusuna öğrencilerin %41,4’ü doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %45,8’i ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %12,8’i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ Araştırmaya katılan öğrencilere yönetilen “Bir şirketin tahvilini alırsanız o şirkete ortak olursunuz” sorusuna öğrencilerin %40,5’i yanlış olduğunu belirterek doğru cevap verirken %32,9’u ise doğru olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %26,5’i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesinde Bankacılık ve Sigortacılık Sorularına Ait Bulgular

Ankete katılan öğrencilerin *Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesinde Bankacılık ve Sigortacılık Sorularına* ilişkin ifadelere katılım düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Katılımcıların bu ifadelere verdikleri cevaplara ilişkin, frekans (f) ve yüzde (%) değerleri Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Bankacılık ve Sigortacılık Sorularına Verilen Cevaplara Ait Frekans ve Yüzde Dağılımı

Bankacılık ve Sigortacılık				
	Sorular	Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
11	Havale aynı bankadaki hesaplar arasındaki para transferidir.	Doğru	289	80,2
		Yanlış	62	17,2
		Fikrim Yok	9	2,6
		Toplam	360	100

12	Bank kart ve kredi kartlarının üzerinde 16 haneli kart numaraları mevcuttur.	Doğru	330	91,8
		Yanlış	17	4,7
		Fikrim Yok	13	3,5
		Toplam	360	100
13	İnternet bankacılığı aracılığı ile kredi başvurusu yapıla bilinmektedir.	Doğru	271	75,2
		Yanlış	49	13,7
		Fikrim Yok	40	11,1
		Toplam	360	100
14	SGK Türkiye’de çalışanların bağlı oldukları sosyal sağlık güvencesi kurumudur.	Doğru	321	89,2
		Yanlış	26	7,3
		Fikrim Yok	13	3,5
		Toplam	343	100
15	DASK tüm konutlarda yapılması gerek zorunlu bir sigortadır.	Doğru	189	52,5
		Yanlış	66	18,4
		Fikrim Yok	105	29,2
		Toplam	360	100
16	ATM’lerden kartların dışında başka bir yöntemle para çekilememektedir.	Doğru	78	21,6
		Yanlış	260	72,3
		Fikrim Yok	22	6,1
		Toplam	360	100
17	Para basma yetkisi olan tek kuruluş Merkez Bankası’dır.	Doğru	306	85,1
		Yanlış	35	9,6
		Fikrim Yok	19	5,2
		Toplam	360	100
18	Bankaların yaptıkları işlemlerden dolayı aldıkları ücrete faiz denir.	Doğru	197	54,8
		Yanlış	143	39,7
		Fikrim Yok	20	5,5
		Toplam	360	100

Tablo 4 incelendiğinde;

- ✓ “Havale aynı bankadaki hesaplar arasındaki para transferidir” sorusuna öğrencilerin %80,2’i doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %17,2’si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %2,6’sı fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.
- ✓ “Bank kart ve kredi kartlarının üzerinde 16 haneli kart numaraları mevcuttur” sorusuna öğrencilerin %91,8’i doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %4,7’si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %3,5’u fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

- ✓ “İnternet bankacılığı aracılığı ile kredi başvurusu yapıla bilinmektedir” sorusuna öğrencilerin %75,2’sidoğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %13,7’si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %11,1’i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.
- ✓ “SGK Türkiye’de çalışanların bağlı oldukları sosyal sağlık güvencesi kurumudur” sorusuna öğrencilerin %89,2’sidoğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %7,3’ü ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %3,5’u fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.
- ✓ “DASK tüm konutlarda yapılması gerek zorunlu bir sigortadır” sorusuna öğrencilerin %52,5’idoğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %18,4’ü ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %29,2’si fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.
- ✓ “ATM’lerden kartların dışında başka bir yöntemle para çekilememektedir” sorusuna öğrencilerin %72,3’siyanlı olduğunu belirterek doğru cevap verirken %21,6’sı ise doğru olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %6,1’i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.
- ✓ “Para basma yetkisi olan tek kuruluş Merkez Bankası’dır” sorusuna öğrencilerin %85,1’idoğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %9,6’sı ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %5,2’si fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.
- ✓ “Bankaların yaptıkları işlemlerden dolayı aldıkları ücrete faiz denir” sorusuna öğrencilerin %39,7’si yanlış olduğunu belirterek doğru cevap verirken %54,8’i ise doğru olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %5,5’i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesinde Muhasebe ve Vergi Mevzuatı Sorularına Ait Bulgular

Ankete katılan öğrencilerin *Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesinde Muhasebe ve Vergi Mevzuatı Sorularına* ilişkin ifadelere katılım düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Katılımcıların bu ifadelere verdikleri cevaplara ilişkin, frekans (f) ve yüzde (%) değerleri Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Muhasebe ve Vergi Mevzuatı Sorularına Verilen Cevaplara Ait Frekans ve Yüzde Dağılımı

Muhasebe ve Vergi Mevzuatı

	Sorular	Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
19	Bilanço belirli bir tarihteki varlıkları, borçları ve öz sermayeyi gösterir.	Doğru	323	89,8
		Yanlış	19	5,2
		Fikrim Yok	18	5,0
		Toplam	360	100
20	Nakit sıkıntısı çeken bir şirket, kesinlikle zarar etmiştir.	Doğru	69	19,2
		Yanlış	236	65,6
		Fikrim Yok	55	15,2
		Toplam	360	100
21	İşletme sahip ve ortaklarının işletme üzerindeki haklarına öz sermaye denir.	Doğru	281	78,1
		Yanlış	43	12,0
		Fikrim Yok	36	9,9
		Toplam	360	100
22	Eğer bir bireyin öz sermaye hesabında 9000 ₺ ve borç hesabında 8000 ₺ varsa bu bireyin toplam varlığı 17.000 ₺'dir.	Doğru	132	36,4
		Yanlış	168	46,9
		Fikrim Yok	60	16,6
		Toplam	360	100
23	Türkiye'de KDV oranı bütün ürünlerde %15 olarak uygulanır.	Doğru	71	19,8
		Yanlış	231	64,1
		Fikrim Yok	58	16,0
		Toplam	360	100
24	Her işyeri sahibi vergi dairesine kayıt yaptırmak zorundadır.	Doğru	310	86
		Yanlış	14	3,8
		Fikrim Yok	36	10,2
		Toplam	360	100
25	Bir vergi yılı 1 Ocak'ta başlayıp 31 Aralık'ta sona erer.	Doğru	288	79,9
		Yanlış	27	7,6
		Fikrim Yok	45	12,5
		Toplam	360	100
26	İşletmeler mali defterlerini yılbaşında ve yılsonunda notere onaylatmalıdır.	Doğru	243	67,6
		Yanlış	38	10,5
		Fikrim Yok	79	21,9
		Toplam	360	100

Tablo 5 incelendiğinde;

✓ “Bilanço belirli bir tarihteki varlıkları, borçları ve öz sermayeyi gösterir” sorusuna öğrencilerin %89,8'i doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

%5,2'si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %5'i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ “Nakit sıkıntısı çeken bir şirket, kesinlikle zarar etmiştir” sorusuna öğrencilerin %65,6'sı yanlış olduğunu belirterek doğru cevap verirken %19,2'si ise doğru olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %15,2'si fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ “İşletme sahip ve ortaklarının işletme üzerindeki haklarına öz sermaye denir” sorusuna öğrencilerin %78,1'i doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %12'si ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %9,9'u fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ “Eğer bir bireyin öz sermaye hesabında 9000₺ ve borç hesabında 8000₺ varsa bu bireyin toplam varlığı 17.000₺'dir” sorusuna öğrencilerin %36,4'ü doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %46,9'u ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %16,6'sı fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ “Türkiye’de KDV oranı bütün ürünlerde %15 olarak uygulanır” sorusuna öğrencilerin %64,1'i yanlış olduğunu belirterek doğru cevap verirken %19,8'i ise doğru olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %16'sı fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ “Her işyeri sahibi vergi dairesine kayıt yaptırmak zorundadır” sorusuna öğrencilerin %86'sı doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %3,8'i ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %10,2'si fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ “Bir vergi yılı 1 Ocak'ta başlayıp 31 Aralık'ta sona erer ” sorusuna öğrencilerin %79,9'u doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %7,6'sı ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %12,5'i fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

✓ “İşletmeler mali defterlerini yılbaşında ve yılsonunda notere onaylatmalıdır” sorusuna öğrencilerin %67,6'i doğru olduğunu belirterek doğru cevap verirken %10,5'i ise yanlış olduğunu belirterek yanlış cevap vermişlerdir. Geriye kalan %21,9'u fikrinin olmadığı yönde katılım göstermiştir.

Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesinde Matematik ve Faiz Hesaplamaları Sorularına Ait Bulgular

Ankete katılan öğrencilerin *Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesinde Matematik ve Faiz Hesaplamaları Sorularına* ilişkin ifadelere

katılım düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Katılımcıların bu ifadelere verdikleri cevaplara ilişkin, frekans (f) ve yüzde (%) değerleri Tablo 6' da verilmiştir.

Tablo 6. Matematik ve Faiz Hesaplamalarına Verilen Cevaplara Ait Frekans ve Yüzde Dağılımı

Matematik ve Faiz Hesaplamaları				
	Sorular	Seçenekler	Frekans (f)	Yüzde (%)
27	10.000₺ paranız var. Yıllık faiz oranı %10' dur. 5 yıl sonra ne kadar paranız birikir?	15.000 ₺'den fazla	83	23,0
		15.000 ₺	190	52,8
		15.000 ₺'den az	57	15,7
		Fikrim Yok	30	8,5
		Toplam	360	100
28	Ali'ye bugün 10.000₺ Ayşe'ye de 3 yıl sonra 10.000 ₺ miras kalacağını farz edin. Bu miraslara göre hangisi daha varlıklıdır.	Ali	180	50,1
		Ayşe	60	16,6
		İkisi de aynı	78	21,6
		Fikrim Yok	42	11,7
		Toplam	360	100
29	Ürünlerinde %20 indirim olan bir mağazadan 500₺'lik alışveriş yapan Ayşe kaç ₺ ödeyecektir.	300 ₺	48	13,4
		400 ₺	280	77,8
		500 ₺	25	7,0
		600 ₺	7	1,7
		Toplam	360	100
30	Konut kredisinde aylık faiz oranı %1 ise yıllık faiz oranı % kaç olacaktır.	%12'den fazla	36	9,9
		%12	248	68,8
		%12'den az	22	6,1
		Fikrim Yok	54	15,2
		Toplam	360	100

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilere yöneltilen Matematik ve Faiz Hesaplamalarına ilişkin;

✓ “10.000₺ paranız var. Yıllık faiz oranı %10' dur. 5 yıl sonra ne kadar paranız birikir?” sorusuna öğrencilerin %52,8'i doğru olarak cevap vermişlerdir.

✓ “Ali'ye bugün 10.000 ₺ Ayşe'ye de 3 yıl sonra 10.000₺ miras kalacağını farz edin. Bu miraslara göre hangisi daha varlıklıdır?” sorusuna öğrencilerin %50,1'i doğru olarak cevap vermişlerdir.

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

✓ “Ürünlerinde %20 indirim olan bir mağazadan 500 ₺’lik alışveriş yapan Ayşe kaç ₺’ ödeyecektir?” sorusuna öğrencilerin %77,8’i doğru olarak cevap vermişlerdir.

✓ Konut kredisinde aylık faiz oranı %1 ise yıllık faiz oranı % kaç olacaktır?” sorusuna öğrencilerin %68,81’i doğru olarak cevap vermişlerdir.

Öğrencilerin Finansal Okuryazarlık Düzeyi

Öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyelerini tespit etmeye yönelik 4 ayrı kategoride yönetilen 30 soru için verilen her doğru cevabın (100/30=3,33) puanla çarpılarak her bir katılımcının 100 üzerinden puanlanması yapılmış ve Tablo 7’deki gibi kategorize edilmiştir.

Tablo 7. Puanlama Kategorisi

Puan Aralığı	Finansal Okuryazarlık Düzeyi
0,00-19,99 arası puan	Çok Kötü
20,00-39,99 arası puan	Kötü
40,00-59,99 arası puan	Orta
60,00-79,99 arası puan	İyi
80,00-100,00 arası puan	Çok İyi

Yapılan analiz sonucunda katılımcıların her birinin puan değerlerinin yer aldığı frekans (f) ve yüzde (%) değerleri Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların Puan Kategorisine Frekans ve Yüzde Dağılımı

Finansal Okuryazarlık Düzeyi	Frekans(f)	Yüzde(%)
Çok Kötü	3	0,9
Kötü	14	3,8
Orta	98	27,2
İyi	204	56,7
Çok İyi	41	11,4
TOPLAM	360	100

Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin %56,7’sinin iyi, %11,4’ünün çok iyi olduğu tespit edilirken, %31,9’unun ise orta ve altında olduğu söylenebilir.

Demografik Özelliklere Göre Finansal Okuryazarlık Başarı Puanları

Araştırmada cinsiyet, bölüm ve öğrenim türüne göre öğrencilerin ortalama başarı puanları, minimum ve maksimum puan değerleri filtreleme (Select Cases) yöntemiyle hesaplanmıştır. Bu hesaplama ile ilişkin değerler Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Deneklerin Demografik Özelliklere Göre Finansal Okuryazarlık Ortalama Başarı Puanları

		Ortalama Puan	Minimum Puan	Maximum Puan
Cinsiyet	Erkek	64,59	0	100
	Kadın	68,31	0	97
Bölümler	Banka	69,52	10	100
	İktisat	68,71	43	90
	YBS	60,98	0	83
	Maliye	59,94	40	77
	İşletme	59,61	10	83
Öğrenim Türü	Birinci Öğretim	64,62	0	100
	İkinci Öğretim	70,12	27	90

Tablo 9 incelendiğinde, cinsiyete göre kadın öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla daha başarılı oldukları görülmektedir. Erkek öğrencilerin doğru cevap puanları 64,59 iken bu oran bayan öğrencilerde 68,31 puandır. Bölümler bazında karşılaştırma yapıldığında Banka bölümü öğrencilerinin en fazla başarı puanına 69,52 puan ile sahip olduğu, İktisat bölümü öğrencileri 68,71 başarı puanı ile Banka öğrencilerini takip ettiği görülmektedir. Yönetim Bilişim Sistemleri bölümü öğrencileri 60,98 puan, Maliye bölüm öğrencileri 59,94 puana sahiptir. Bölümler arasında en düşük başarı puanına sahip olan 59,31 puan ile İşletme bölümüdür. Öğrenim türüne göre bakıldığında ise ikinci öğretimde okuyan öğrencileri 70,12 puanla birinci öğretimde okuyan öğrencilere göre daha başarılı olduğu görülmektedir.

Anlamlılık Analizleri

Bulgular ve yorum bölümünün son aşamasında, kredi yetkilerinin, meslekî ve kişisel bilgileri de çözümlenmeye dâhil edilmiş ve bazı karşılaştırmalar yapılmıştır.

Öğrencilerin;

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

1. Cinsiyetlerine göre **iki**
2. Öğrenim türüne göre **iki**
3. Bölümlerine göre **beş**

ayrı gurup görüşleri ele alınmıştır.

“Gruplar arasında anlamlı bir fark yoktur” hipotezi **P=0,05** anlamlılık düzeyinde, ikili gruplar için “**Mann Whitney U**” testi, ikiden fazla olan gruplar için ise **Kruskal-Wallis** testi yapılmıştır.

Cinsiyete Göre Anlamlılık Analizi

Cinsiyete göre farklılık analizi için “**Mann Whitney U testi**” analizi yapılmış ve bu analiz sonucunda aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

Tablo 10. Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Cinsiyete Göre Değişimi

İfadeler	Cinsiyet	N	MeanRank	Sum Of Ranks	Mann Whitney U	Z	p
Havale aynı bankadaki hesaplar arasındaki para transferidir.	Kadın	219	165,02	34489,0	12544,00	-2,351	0,019
	Erkek	114	182,89	24507,0			
İnternet bankacılığı aracılığı ile kredi başvurusu yapıla bilinmektedir.	Kadın	219	178,36	37278,0	12673,00	1,965	0,049
	Erkek	114	162,07	21718,0			
10.000 ₺ paranız var. Yıllık faiz oranı %10’ dur. 5 yıl sonra ne kadar paranız birikir?	Kadın	219	184,24	38506,0	11445,00	-3,122	0,002
	Erkek	114	152,91	20490,0			
Ali’ye bugün 10.000 ₺ Ayşe’ye de 3 yıl sonra 10.000₺ miras kalacağımı farz edin. Bu	Kadın	219	180,76	37779,0	12171,50	-2,207	0,027
	Erkek	114	158,33	21216,5			

miraslara göre hangisi daha varlıklıdır.							
--	--	--	--	--	--	--	--

Tablo 10'a ait veriler incelendiğinde finansal okuryazarlık düzeyini tespit etmeye yönelik yapılan araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetleri açısından $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. "Bankacılık ve Sigortacılık" bilgi düzeyini ölçmeyi hedefleyen sorulardan anlamlı farklılığın olduğu, "Havale aynı bankadaki hesaplar arasındaki para transferidir" sorusunu kız öğrenciler daha doğru cevaplarırken "İnternet bankacılığı aracılığı ile kredi başvurusu yapıla bilinmektedir" sorusunu ise erkek öğrencilerin daha doğru cevapladığı tespit edilmiştir. Bu cevaplardan yola çıkarak kız öğrencilerin tanım ve kavramlara erkek öğrencilerden daha fazla aşina oldukları; erkek öğrencilerin ise internet bankacılığı üzerinden yapılan işlemlerde kız öğrencilere göre daha fazla bilgi sahibi oldukları sonucuna varılabilir.

Cinsiyet açısından anlamlı çıkan "Matematik ve Faiz" bilgi düzeyini ölçmeyi hedefleyen sorulardan anlamlı farklılığın olduğu, "10.000₺ paranız var. Yıllık faiz oranı %10' dur. 5 yıl sonra ne kadar paranız birikir?", "Ali'ye bugün 10.000₺ Ayşe'ye de 3 yıl sonra 10.000₺ miras kalacağını farz edin. Bu miraslara göre hangisi daha varlıklıdır." soruları için ise farklılığın erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha doğru cevap vermelerinden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre temel finans matematiği hesaplamalarında ve paranın zaman değeri kavramını anlamada ve açıklamada daha iyi oldukları söylenebilir.

Eğitim Türüne Göre Anlamlılık Analizi

Eğitim türüne farklılık analizi için "Mann Whitney U Testi" analizi yapılmış ve bu analiz sonucunda aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

Tablo 11. Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Eğitim Türüne Göre Değişimi

İfadeler	Eğitim Türü	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	Mann Whitney U	Z	p
Ons altın gibi kıymetli madenlerin ölçü birimidir.	1.Öğretim	267	182,11	46255,0	8736,00	-	0,000
	2.Öğretim	93	143,16	12741,0			
Borsa İstanbul Türkiye'deki menkul kıymetler borsasının adıdır.	1.Öğretim	267	177,56	45101,0	9890,00	-	0,020
	2.Öğretim	93	156,12	13895,0			

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

Hisse senedini getirisi faizdir.	1.Öğretim	267	178,03	45220,0	9770,00	-	0,040
	2.Öğretim	93	154,78	13775,5			
Bir malın fiyatı arttığında talep edilen miktar azalır.	1.Öğretim	267	168,80	42876,0	10491,00	-	0,042
	2.Öğretim	93	181,12	16120,0			
Bir şirketin tahvilini alırsanız o şirkete ortak olursunuz.	1.Öğretim	267	178,54	45350,0	9641,00	-	0,028
	2.Öğretim	93	153,33	13646,0			
DASK tüm konutlarda yapılması gerek zorunlu bir sigortadır.	1.Öğretim	267	180,27	45789,5	9201,50	-	0,004
	2.Öğretim	93	148,39	13206,5			
ATM'lerden kartların dışında başka bir yöntemle para çekilememektedir.	1.Öğretim	267	165,03	41918,5	9533,50	-	0,005
	2.Öğretim	93	191,88	17077,5			
Her işyeri sahibi vergi dairesine kayıt yaptırmak zorundadır.	1.Öğretim	267	175,79	44650,0	10341,00	-	0,047
	2.Öğretim	93	161,19	14346,0			
Bir vergi yılı 1 Ocak'ta başlayıp 31 Aralık'ta sona erer.	1.Öğretim	267	177,64	45120,5	9870,50	-	0,011
	2.Öğretim	93	155,90	13875,5			

Tablo 11'e ait veriler incelendiğinde finansal okuryazarlık düzeyini tespit etmeye yönelik yapılan araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim türleri açısından $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

“Temel Ekonomi ve Finans” bilgi düzeyini ölçmeyi hedefleyen sorulardan anlamlı farklılığın olduğu, “Ons altın gibi kıymetli madenlerin ölçü birimidir.”, “Borsa İstanbul Türkiye'deki menkul kıymetler borsasının adıdır.” ve “Bir malın fiyatı arttığında talep edilen miktar azalır” sorularına ikinci öğretimde öğrenim gören öğrenciler daha doğru cevap verirken “Hisse senedini getirisi faizdir” ve “Bir şirketin tahvilini alırsanız o şirkete ortak olursunuz” sorularına ise birinci öğretimde öğrenim gören öğrencilerin daha doğru cevap verdikleri görülmüştür.

“Bankacılık ve Sigortacılık” bilgi düzeyini ölçmeyi hedefleyen sorulardan anlamlı farklılığın olduğu, “DASK tüm konutlarda yapılması gerek zorunlu bir sigortadır” ve “ATM'lerden kartların dışında başka bir yöntemle para

çekilememektedir” sorularını ikinci öğrenimde eğitim gören öğrenciler daha doğru cevaplamışlardır.

“Muhasebe ve Vergi Mevzuatı” bilgi düzeyini ölçmeyi hedefleyen sorulardan anlamlı farklılığın olduğu, “Her işyeri sahibi vergi dairesine kayıt yaptırmak zorundadır” ve “Bir vergi yılı 1 Ocak’ta başlayıp 31 Aralık’ta sona erer” sorularını ikinci öğrenimde eğitim gören öğrenciler daha doğru cevaplamışlardır.

Daha önceden açıklanan anlamlılık seviyelerinden yola çıkarak ikinci öğretimde okuyan öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin birinci öğretimde okuyan öğrencilerden daha iyi olduğu sonucuna varıla bilinir.

Bölüme Göre Anlamlılık Analizi

Bölüme göre farklılık analizi için “**Kruskal-Wallis Testi**” analizi yapılmış ve bu analiz sonucunda aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

Tablo 12. Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Bölümlere Göre Değişimi

İfadeler	Chi-square	df	p
Tahvilin getirisi kâr payıdır.	11,911	4	0,018
2018 yılsonu açıklan enflasyon oranı %15’in altındadır.	15,070	4	0,005
Ons altın gibi kıymetli madenlerin ölçü birimidir.	14,202	4	0,007
Borsa İstanbul Türkiye’deki menkul kıymetler borsasının adıdır.	25,950	4	0,000
Bir malın fiyatı arttığında talep edilen miktar azalır.	13,047	4	0,011
Döviz, bir tasarruf aracıdır.	13,201	4	0,010
Bir şirketin tahvilini alırsanız o şirkete ortak olursunuz.	13,600	4	0,009
Havale aynı bankadaki hesaplar arasındaki para transferidir.	19,136	4	0,001
DASK tüm konutlarda yapılması gerek zorunlu bir sigortadır.	20,010	4	0,000
Bilanço belirli bir tarihteki varlıkları, borçları ve öz sermayeyi gösterir.	10,776	4	0,029
Nakit sıkıntısı çeken bir şirket, kesinlikle zarar etmiştir.	15,704	4	0,003
İşletme sahip ve ortaklarının işletme üzerindeki haklarına öz sermaye denir.	14,851	4	0,005

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

Türkiye’de KDV oranı bütün ürünlerde % 15 olarak uygulanır.	13,889	4	0,008
Bir vergi yılı 1 Ocak’ta başlayıp 31 Aralık’ta sona erer.	13,210	4	0,010
10.000 ₺ paranız var. Yıllık faiz oranı %10’ dur. 5 yıl sonra ne kadar paranız birikir?	15,178	4	0,004
Ali’ye bugün 10.000 ₺ Ayşe’ye de 3 yıl sonra 10.000 ₺ miras kalacağını farz edin. Bu miraslara göre hangisi daha varlıklıdır.	13,107	4	0,011

Tablo 12 yer alan sorularda öğrencilerin okudukları bölümlere göre anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın hangi bölümden kaynaklandığını belirlemek üzere yapılan Post-Hoc testi sonucunda banka bölümünde okuyan öğrencilerin diğer bölümlerde okuyan öğrencilerden daha doğru cevap vermelerinden kaynaklı olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ

Son yüzyılda ekonomi ve finansal piyasalar gittikçe daha karmaşık bir hal almakta ve bu durum ciddi anlamda riskleri de beraberinde getirmektedir. Bireylerin bu risklerden korunabilmeleri ve günlük finansal problemlerine çözüm bulabilmeleri ancak iyi derecede finansal okuryazar olmaları ile mümkündür. Bireylerin tasarrufları artırma, yatırım ve borç yönetimi gibi konularda sağlıklı finansal kararlar alabilmeleri için finansal okuryazarlık düzeylerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Finansal okuryazarlık kavramı toplumdaki herkes kadar üniversite öğrencileri için de önemlidir. Nitekim günümüz üniversite öğrencilerinin harç, fatura ödemek eğitim kredisi alma ve bu krediyi ihtiyaçları doğrultusunda en iyi şekilde harcamak gibi sorumlulukları bulunmaktadır. Bu sorumluluklarıyla birlikte finansal kararlarla öğrencilerin önünde kariyerlerini üst düzeye taşıyacak ve yönlendirecek uzun bir hayat bulunmaktadır. Üniversite öğrencilerinin bu yolda alacakları doğru finansal kararlar mikro anlamda kendilerinin makro anlamda devlet ve toplumun refah seviyesinin yükselmesine sebep olacaktır. Bu nedenle özellikle lisans öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerini yükseltecek eğitimler verilmelidir.

Araştırmada Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri tespit edilmeye çalışılmış ve öğrencilerin %56,7’sinin iyi, %11,4’ünün çok iyi olduğu tespit edilirken, %31,9’unun ise orta ve altında olduğu tespit edilmiştir.

Anket formu “Temel Ekonomi ve Finans”, “Bankacılık ve Sigortacılık”, “Muhasebe ve Vergi Mevzuatı”, “Matematik ve Faiz Hesaplamaları” gibi 4 ayrı kategorideki sorulardan oluşmaktadır. Ankette diğer kategorilere göre öğrencilerin “Bankacılık ve Sigortacılık” alanına ilişkin soruları doğru cevaplama oranı yüksek “Temel Ekonomi ve Finans” alanına ilişkin soruları doğru cevaplama oranı düşük çıkmıştır.

Çalışmada cinsiyete göre başarı durumlarına bakıldığında genel olarak bayanların erkeklere göre finansal okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Her ne kadar kız öğrencilerin başarı seviyesi yüksek olsa da erkek öğrencilerin internet bankacılığı üzerinden yapılan işlemlerde ve temel finans matematiği hesaplamasında kız öğrencilere nazaran daha bilgili oldukları tespit edilmiştir.

Bölümler arasında başarı oranlarında en başarılı bölüm banka bölümü, en başarısız bölüm ise işletme bölümü olmuştur. Banka bölümü öğrencilerinin diğer bölüm öğrencilerine oranla daha fazla finans dersi alması bu başarıdaki en önemli etken olduğu söylenebilir.

Öğrenim türü itibarıyla başarı oranlarında ikinci öğretimde okuyan öğrencilerin finansal okuryazarlık seviyesinin birinci öğretimde okuyan öğrencilerden daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin iyi seviyede finansal okuryazar oldukları ve finansal okuryazar seviyelerinin demografik özellikleri göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Finansal okuryazarlık düzeyi iyi olan öğrencilerin daha çok finansa yönelik eğitim aldıkları ve güncel finansal bilgileri yakından takip ettikleri gözlemlenmiştir.

Yarınlarımızı şekillendirecek olan üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerinin iyi olması pozitif bir gelişmedir. Literatürdeki birçok çalışma (HeeSohn vd. 2012, Kılıç vd., 2015) öğrencilerin finansal okur yazarlık düzeyini %50’ nin altında yetersiz olarak tespit etmiştir. Yapılan çalışmada elde edilen bulgular ışığında finansal okuryazarlık düzeyinin arttığını söyleyebiliriz. Bu oranları daha yukarı taşıyabilmek için devlet, sivil toplum kuruluşları, özel sektör gibi kurum ve kuruluşların finansal eğitim faaliyetleri gerçekleştirmesi ve tüm toplumda finansal okuryazarlık konusunda farkındalık yaratması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Ansong, Abraham and Gyensare, Michael Asiedu (2012), "**Determinant of University Working-Students' Financial Literacy at the University of**

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

Cape Coast, Ghana".International Journal of Business and Management, Vol.7, No:9, May, pp. 126-133.

Aytekin, Sinan ve Şakir, Sakarya (21-24 Ekim 2015), **Balıkesir Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlıkları ve Para Yönetimi Davranışları Üzerine Bir Araştırma**, 19.Finans Sempozyumu, Çorum: HÜ, ss.81-102.

Barmakı, Nahid ve Şener, Arzu (2017), "**Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeyleri**", Journal of Current Researches on Social Sciences, Cilt: 7, Sayı:3, ss. 67-88.

Bayazıt Hayta, Ateş (2011), **Aile Finans Sistemi İlişkileri**, Gazi Kitabevi, Ankara.

Beal, Diana J and Delpachitra, Sarath B. (2003), "**Financial Literacy among Australian University Students**", Economic Papers: A journal of applied economics and policy, Vol.22, No:1, pp.65-78.

Beal, Diana. J. and Sarath. B. Delpachitra (2003), "**Financial Literacy Among Australian University Students**", Economic Papers: A Journal of Applied Economics and Policy, Vol.22, No:1, pp. 65-78.

Bodie, Zvi (2006), **A Note on Economic Principles and Financial Literacy**, Networks Financial Institute at India State University, NFI Policy Brief.

Chen, Haiyan and Ronald. P. Volpe (2002), "**Gender Differences in Personal Financial Literacy Among College Students**", Financial Services Review. Vol.11, No:3, pp.289-307.

Chen, Haiyang and Ronald, P. Volpe (1998), "**An Analysis of Personal Financial Literacy Among College Students**", Financial Services Review, Vol.7, No:2, pp. 107-128.

Contuk, Filiz Yıldız (2018), "**Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Durumunu Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Araştırma: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği**", Muhasebe ve Finansman Dergisi, Ocak, ss.115-136.

Eker, Filiz (2017), **Finansal Farkındalık, Finansal Okuryazarlık ve Finansal Erişim Düzeyleri Üzerine Bir Çalışma: Silifke Ticaret Ve Sanayi Odası Örneği**, Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin.

Gökmen, Habil (2012), **Finansal Okuryazarlık**, Hiperlink Yayınları, İstanbul.

- Jarıwala, Harsha and Sharma, Mahendra (2011), “**Financial Literacy: A Call For An Attention**”, Conference On Inclusive & Sustainable Growth Role Of Industry, Government and Society Conference Proceedings.
- Kaderli, Yusuf; Gümüş, Umut, Tolga ve Eskici, Yasin (2016), “**Seçilmiş Ülke Örnekleriyle Finansal Okuryazarlığın Önemi ve Tasarruflar Üzerindeki Etkileri**”, Leges Hukuk Dergisi, Cilt:7, Sayı:73, ss.85-122.
- Karagöz, Yalçın (2014), **SPSS 21,1 Uygulamalı Biyoistatistik 1**. Baskı Nobel Yayınevi, Ankara
- Kılıç, Yunus; Ata, H. Ali ve Seyrek, İbrahim H. (2015), “**Finansal Okuryazarlık: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma**”, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Nisan, ss.129-150.
- Mercan, Nuray; Oyur, Emine; Altınay, Ayşenur ve Aksanyar, Yaşar (2012), “**Ekonomi Okur Yazarlığına Yönelik Ampirik Bir Araştırma**”, Ekonomi Bilimleri Dergisi, Cilt:4, Sayı:2, ss. 109-118.
- OECD INFE (2011), “**Measuring Financial Literacy: Core Questionnaire in Measuring Financial Literacy: Questionnaire and Guidance Notes for conducting an Internationally Comparable Survey of Financial literacy**”, Paris: OECD, <http://www.oecd.org/dataoecd/44/53/49319977.pdf> (10.04.2019).
- Orton, Larry (2007), “**Financial Literacy: Lessons from International Experience**”, CPRN Research Report.
- PACFL (2008), **President’s Advisory Council on Financial Literacy**, Annual Report To the President.
- Sohn, Sang-Hee; JOO, So-Hyun; GRABLE, John E.; LEE, Seonglim ve KİM, Minjeung (2012), “**Adolescents’ Financial Literacy: The Role Of Financial Socialization Agents, Financial Experiences, And Money Attitudes In Shaping Financial Literacy Among South Korean Youth**”, Journal of Adolescence, No:35, pp. 969-980.
- Şamiloğlu, Famil; Kahraman, Yunus Emre ve Hamil, Bağcı (2016), “**Finansal Okuryazarlık Araştırması: Erciyes Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Uygulama**”, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, Sayı: 30, ss.308-318.
- Teb-Boğaziçi Üniversitesi (2014), **Türkiye’de Finansal Erişim ve Okuryazarlık**, İstanbul.

Ö.Arslan Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin...

Tetik, Nevzat (2019), “**Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin İncelenmesi: İnönü Üniversitesi Örneği**”, Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt:8, Sayı:3, ss.2755-2774.

Tuna, Gülten ve Mehmet, Onur Ulu (2016), “**Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: İşletme Bölümü Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma**”, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi ICAFR16 Özel Sayısı, Cilt:16, ss.128-141.

Widdowson, Doug and Ailwood, Kim (2007), “**Financial Literacy and Its Role in Promoting a Sound Financial System, Reserve Bank of New Zealand Bulletin**”, Vol.70, No:2, pp.37-47.

<https://kemaldoymus.files.wordpress.com> (10.04.2019)